

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO¹⁾

z dnia 2019 r.

w sprawie badania jakości kształcenia artystycznego w publicznych szkołach artystycznych

Na podstawie art. 53 ust. 1e ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 996, 1000, 1290, 1669 i 2245 oraz z 2019 r. poz. 534) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa bez bliższego określenia o:

- 1) szkole artystycznej – rozumie się przez to publiczną szkołę artystyczną i niepubliczną szkołę artystyczną o uprawnieniach publicznej szkoły artystycznej;
- 2) przedmiotach teoretycznych – rozumie się przez to obowiązkowe zajęcia edukacyjne artystyczne w:
 - a) ogólnokształcącej szkole muzycznej I stopnia – kształcenie słuchu, audycje muzyczne, literaturę muzyczną i zasady muzyki z elementami edycji nut,
 - b) szkole muzycznej I stopnia – kształcenie słuchu i audycje muzyczne,
 - c) ogólnokształcącej szkole muzycznej II stopnia i szkole muzycznej II stopnia – kształcenie słuchu, zasady muzyki z elementami edycji nut, harmonię, harmonię jazzową z podstawami improwizacji, literaturę muzyczną, historię muzyki, historię jazzu z literaturą i formy muzyczne,
 - d) liceum sztuk plastycznych – historię sztuki,
 - e) ogólnokształcącej szkole baletowej i szkole sztuki tańca – audycje muzyczne i historię tańca,
 - f) szkole sztuki cyrkowej – historię cyrku;
- 3) przedmiocie głównym – rozumie się przez to przedmiot główny, określony w przepisach wydanych na podstawie art. 44zq ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty

¹⁾ Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego kieruje działem administracji rządowej – kultura i ochrona dziedzictwa narodowego, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2017 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (Dz. U. poz. 2321).

(Dz. U. z 2018 r. poz. 1457, 1560, 1669 i 2245), zwanej dalej „ustawą o systemie oświaty”.

§ 2. 1. Specjalistyczna jednostka nadzoru, o której mowa w art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, zwana dalej „Centrum”, przeprowadza badanie jakości kształcenia artystycznego dla uczniów szkół artystycznych w formach:

1) przesłuchania muzycznego – dla uczniów:

- a) szkoły muzycznej I stopnia i ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia oraz
- b) szkoły muzycznej II stopnia i ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, z wyjątkiem uczniów specjalności lutnictwo;

2) przeglądu plastycznego – dla uczniów liceum sztuk plastycznych, z wyjątkiem uczniów specjalizacji lutnictwo artystyczne;

3) przeglądu baletowego – dla uczniów ogólnokształcącej szkoły baletowej i szkoły sztuki tańca;

4) przeglądu odpowiednio prac dyplomowych, recitali dyplomowych lub pokazów dyplomowych, zwanego dalej „przełgdem prac dyplomowych” – dla uczniów:

- a) szkoły muzycznej II stopnia i ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, uczących się w specjalności lutnictwo,
- b) liceum sztuk plastycznych, uczących się w specjalizacji lutnictwo artystyczne,
- c) szkoły sztuki cyrkowej,
- d) szkoły policealnej muzycznej i szkoły policealnej plastycznej, zwanych dalej łącznie „szkołą policealną”;

5) testu w zakresie przedmiotów teoretycznych dla uczniów ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia, szkoły muzycznej I stopnia, ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia i szkoły muzycznej II stopnia.

2. Badanie jakości kształcenia artystycznego w formie testu Centrum może przeprowadzić także w szkole artystycznej innego typu, niż wymienione w ust. 1 pkt 5, z wyjątkiem szkoły policealnej.

§ 3. 1. Forma badania jakości kształcenia artystycznego jest przeprowadzana w danym roku szkolnym jednoetapowo na obszarze całego kraju.

2. Dyrektor Centrum może, z przyczyn organizacyjnych, powołać dla form, o których mowa w § 2 pkt 1, 2 i 4, więcej niż jedną komisję przeprowadzającą w danym roku szkolnym badanie jakości kształcenia artystycznego oraz określić zasięg terytorialny tych komisji.

§ 4. 1. Badanie jakości kształcenia artystycznego w formie określonej w:

- 1) § 2 ust. 1 pkt 1-4 – przeprowadza się w szkole artystycznej realizującej zajęcia edukacyjne artystyczne w zakresie objętym badaniem, wyznaczonej przez dyrektora Centrum;
- 2) § 2 ust. 1 pkt 5 – przeprowadza się we wszystkich szkołach artystycznych realizujących zajęcia edukacyjne artystyczne w zakresie objętym badaniem.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1:

- 1) jeżeli dyrektor Centrum określił w regulaminie zasięg terytorialny badania jako ogólnopolski – badaniem jakości kształcenia artystycznego, przeprowadzanym w danej szkole artystycznej, objęci są uczniowie wszystkich szkół artystycznych danego typu;
- 2) jeżeli dyrektor Centrum nie określił w regulaminie zasięgu terytorialnego badania jako ogólnopolski – badaniem jakości kształcenia artystycznego, przeprowadzanym w danej szkole artystycznej, objęci są uczniowie wszystkich szkół artystycznych danego typu, których siedziby znajdują się w określonym przez dyrektora Centrum zasięgu terytorialnym.

§ 5. 1. Przesłuchanie muzyczne dla uczniów:

- 1) ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia i szkoły muzycznej I stopnia oraz
- 2) ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia i szkoły muzycznej II stopnia, kształcących się w specjalnościach instrumentalistyka, instrumentalistyka jazzowa, wokalistyka i wokalistyka jazzowa

– odbywa się każdego roku w zakresie przedmiotu głównego.

2. Przesłuchanie muzyczne dla uczniów ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia i szkoły muzycznej II stopnia, kształcących się w specjalności rytmika, odbywa się:

- 1) w latach parzystych – w zakresie przedmiotu głównego;
- 2) w latach nieparzystych – w zakresie improwizacji fortepianowej.

§ 6. Przegląd plastyczny odbywa się każdego roku w zakresie rysunku, malarstwa i rzeźby.

§ 7. Przegląd baletowy odbywa się każdego roku w zakresie przedmiotu głównego.

§ 8. Przegląd prac dyplomowych odbywa się każdego roku w zakresie przewidzianym dla części praktycznej egzaminu dyplomowego w szkole artystycznej danego typu, określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 44zq ustawy o systemie oświaty.

§ 9. 1. Test w zakresie przedmiotów teoretycznych, zwany dalej „testem”, zawiera zestawy zadań obejmujące:

1) arkusz z zadaniami, przeznaczony do wypełnienia przez ucznia, w liczbie odpowiadającej liczbie uczniów biorących udział w teście;

2) rejestrację audio w postaci pojedynczego pliku dźwiękowego utrwalonego w sposób ciągły na nośniku cyfrowym lub elektromagnetycznym, zwaną dalej „nagranie”, prezentowaną uczniom podczas trwania testu; nagranie zawiera polecenia tekstowe do wykonania poszczególnych zadań oraz odcinki ciszy o rozmiarze czasowym umożliwiającym uczniowi rozwiązanie danego zadania; nagranie może zawierać przykłady dźwiękowe w rodzaju i liczbie niezbędnej do rozwiązania danego zadania.

2. Zestawy zadań testu przygotowuje Centrum.

3. W danym roku szkolnym wszyscy uczniowie objęci testem otrzymują ten sam zestaw zadań testowych, z zastrzeżeniem ust. 8.

4. Dyrektor Centrum przekazuje zestawy zadań testu komisji, o której mowa w § 10 ust. 1 pkt 3, w sposób uniemożliwiający zapoznanie się z treścią zadań przed rozpoczęciem przeprowadzania testu w szkole.

5. Arkusz z zadaniami przygotowuje się w sposób uniemożliwiający identyfikację ucznia oraz szkoły, w której przeprowadzone było badanie.

6. Podczas trwania testu niedozwolone jest zatrzymywanie nagrania, przewijanie nagrania, powtarzanie odtwarzanie całości lub dowolnej części nagrania lub inne działania ingerujące w integralność nagrania.

7. W przypadku naruszenia warunków, o których mowa w ust. 6, przewodniczący komisji, o której mowa w § 10 ust. 1 pkt 3, podejmuje decyzję o przerwaniu przeprowadzania testu. Wypełnione przez uczniów arkusze unieważnia się, niezależnie od stopnia ich wypełnienia. O przerwaniu przeprowadzania testu przewodniczący komisji powiadamia dyrektora Centrum.

8. W razie przerwania w danej szkole przeprowadzania testu z określonych zajęć edukacyjnych, dyrektor Centrum, nie później niż w ciągu 14 dni kalendarzowych od dnia, w którym przeprowadzany był test, wyznacza nowy termin przeprowadzenia testu z tych zajęć edukacyjnych w danej szkole. Test w nowym terminie przeprowadza się z wykorzystaniem innego zestawu zadań testu, niż użyty w teście, który został przerwany.

§ 10. 1. Komisje przeprowadzające badanie jakości kształcenia artystycznego powołuje dyrektor Centrum spośród wskazanych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, zwanego dalej „ministrem”:

- 1) nauczycieli szkół artystycznych, nauczycieli akademickich uczelni artystycznych lub artystów o uznanym dorobku artystycznym w zakresie właściwym dla danego zawodu szkolnictwa artystycznego – w przypadku badania, o którym mowa w § 5 i 7;
- 2) nauczycieli szkół artystycznych lub nauczycieli akademickich uczelni artystycznych – w przypadku badania, o którym mowa w § 6 i 8;
- 3) nauczycieli szkół artystycznych – w przypadku testu.

2. Do komisji przeprowadzającej badanie jakości kształcenia artystycznego, o którym mowa w § 5-8, nie może być powołany nauczyciel szkoły artystycznej, którego uczeń bierze udział w badaniu w danej szkole.

3. Do komisji przeprowadzającej badanie w zasięgu terytorialnym, o którym mowa w § 4 ust. 2 pkt 2, nie może być również powołany nauczyciel szkoły artystycznej lub nauczyciel akademicki uczelni artystycznej, której siedziba znajduje się w zasięgu terytorialnym, określonym dla tego badania.

4. Do komisji przeprowadzającej test w danej szkole nie może być powołany nauczyciel zatrudniony w tej szkole.

5. Ogólnopolską komisję oceniającą wykonane przez uczniów zadania testu powołuje dyrektor Centrum spośród nauczycieli szkół artystycznych lub nauczycieli akademickich uczelni artystycznych. Komisja działa w siedzibie Centrum.

6. Nauczyciele szkół artystycznych oraz nauczyciele akademicy uczelni artystycznych, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2 oraz ust. 5, są obowiązani posiadać kwalifikacje niezbędne do prowadzenia odpowiednio zajęć edukacyjnych artystycznych w szkole artystycznej lub zajęć dydaktycznych w wyższej uczelni artystycznej, w zakresie zgodnym z zakresem objętym danym badaniem jakości kształcenia artystycznego, określone w odrębnych przepisach.

7. Przewodniczącemu komisji, o których mowa w ust. 1 i 5 wyznacza dyrektor Centrum.

8. W skład komisji, o których mowa:

- 1) w ust. 1 pkt 1 i 2 oraz w ust. 5 wchodzi co najmniej 5 członków;
- 2) w ust. 1 pkt 3, wchodzi 2 członków.

§ 11. W badaniu jakości kształcenia artystycznego mogą uczestniczyć w charakterze obserwatorów przedstawiciele ministra oraz Centrum.

§ 12. 1. Komisja, o której mowa w § 10 ust. 1 pkt 1, ocenia program artystyczny zaprezentowany przez ucznia.

2. Komisja, o której mowa w § 10 ust. 1 pkt 2, ocenia:

- 1) w przypadku przeglądu plastycznego - prace przygotowane przez ucznia;
- 2) w przypadku przeglądu prac dyplomowych - odpowiednio program artystyczny zaprezentowany przez ucznia lub prace przygotowane przez ucznia, w zależności od typu szkoły artystycznej, do której uczeń uczęszcza.
3. Komisja, o której mowa w § 10 ust. 5, ocenia zadania rozwiązane przez ucznia na arkuszu, o którym mowa w § 9 ust. 1 pkt 2.

§ 13. 1. Z przeprowadzonego badania jakości kształcenia artystycznego, komisja, o której mowa w § 10 ust. 1 i 5, sporządza protokół zawierający w szczególności:

- 1) określenie formy badania;
- 2) określenie zajęć edukacyjnych, w zakresie których przeprowadzono badanie;
- 3) zakres terytorialny;
- 4) listę szkół, których uczniowie wzięli udział w badaniu;
- 5) łączną liczbę uczniów objętych badaniem w danej szkole artystycznej;
- 6) łączną liczbę uczniów danej szkoły artystycznej, uczestniczących w danym badaniu;
- 7) skład komisji;
- 8) kryteria oceny;
- 9) wykaz uczestników wraz z uzyskanymi ocenami;
- 10) opisową zbiorczą ocenę poziomu osiągnięcia przez uczniów efektów kształcenia artystycznego;
- 11) w przypadku, o którym mowa w § 9 ust. 7 – opis przyczyn wstrzymania przeprowadzenia testu.

2. Do komisji, o której mowa w § 10 ust. 1 pkt 3, nie stosuje się przepisów ust. 1 pkt 4 i 8-10.

3. Protokół podpisują członkowie komisji.

4. Przewodniczący komisji przekazuje protokół dyrektorowi Centrum.

5. Na podstawie protokołów komisji o których mowa w § 10 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz ust. 5, Centrum sporządza roczne raporty dotyczące poszczególnych form badania jakości kształcenia artystycznego, zawierające analizę poziomu osiągnięcia przez uczniów efektów kształcenia artystycznego w zakresie poszczególnych zawodów szkolnictwa artystycznego, specjalności lub specjalizacji, wnioski i rekomendacje.

§ 14. Do dnia wejścia w życie przepisów, o których mowa w art. 46a ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, badanie jakości kształcenia artystycznego ma na celu

ocenę poziomu osiągnięcia przez uczniów efektów kształcenia artystycznego, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 53 ust. 5 i art. 47 ust. 1 pkt 2 tej ustawy.

§ 15. 1. W latach szkolnych 2019/2020 – 2021/2022 badanie jakości kształcenia artystycznego jest przeprowadzane przez Centrum dla uczniów:

- 1) dotychczasowej ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych;
- 2) klas dotychczasowej ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych, prowadzonych w liceum sztuk plastycznych.

2. W latach szkolnych 2019/2020 – 2022/2023 badanie jakości kształcenia artystycznego jest przeprowadzane przez Centrum dla uczniów klas dotychczasowego liceum plastycznego, prowadzonych w liceum sztuk plastycznych.

3. Badanie jakości, o którym mowa w ust. 1 i 2, jest przeprowadzane w formie:

- 1) przeglądu plastycznego – dla uczniów wszystkich specjalizacji z wyjątkiem specjalizacji lutnictwo artystyczne;
- 2) przeglądu prac dyplomowych – dla uczniów specjalizacji lutnictwo artystyczne.

4. Centrum może dla uczniów, o których mowa w ust. 1 i 2, w danym roku szkolnym, w czasie określonym odpowiednio w ust. 1 lub 2, przeprowadzić badanie jakości kształcenia artystycznego w formie testu z historii sztuki.

5. W zakresie badania jakości kształcenia artystycznego dla uczniów, o których mowa w ust. 1 i 2, przepisy § 6, § 4 i 8-11, § 12 ust. 2 i 3 oraz § 13 i 14 stosuje się odpowiednio.

§ 16. Do form badania jakości kształcenia artystycznego, ogłoszonych i niezakończonych przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia, stosuje się przepisy dotychczasowe.

§ 17. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

**MINISTER KULTURY
I DZIEDZICTWA NARODOWEGO**

ZA ZGODNOŚĆ POD WZGLĘDEM PRAWNYM,

LEGISLACYJNYM I REDAKCYJNYM

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego

w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

UZASADNIENIE

Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w sprawie badania jakości kształcenia artystycznego w publicznych szkołach artystycznych stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 53 ust. 1e ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 996, 1000, 1290, 1669 i 2245 oraz z 2019 r. poz. 534).

W upoważnieniu ustawowym minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego (dalej „minister”) jest zobowiązany do określenia trybu i formy badania jakości kształcenia artystycznego, przeprowadzanego dla uczniów publicznych szkół artystycznych oraz niepublicznych szkół artystycznych o uprawnieniach publicznej szkoły artystycznej, a mającego na celu w szczególności ocenę poziomu osiągnięcia przez uczniów efektów kształcenia artystycznego, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 46a ust. 2 ustawy – Prawo oświatowe (dalej „ustawy”), oraz składu komisji przeprowadzających poszczególne formy badania jakości kształcenia artystycznego, uwzględniając wymogi sprawności, skuteczności i efektywności badania jakości kształcenia artystycznego. Powyższe upoważnienie zostało przyznane ministrowi na mocy art. 1 pkt 26 lit. b ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2245).

Badanie jakości kształcenia artystycznego, zgodnie z art. 53 ust. 1b ustawy, stanowi element nadzoru pedagogicznego nad publicznymi i niepublicznymi szkołami i placówkami artystycznymi, sprawowanego przez ministra za pośrednictwem specjalistycznej jednostki nadzoru – Centrum Edukacji Artystycznej (dalej „Centrum”). W ramach sprawowania nadzoru uczniowie są zobowiązani do uczestnictwa w określonych formach badania jakości kształcenia artystycznego, zależnych od typu szkoły artystycznej – przesłuchaniach muzycznych, przeglądach plastycznych, przeglądach baletowych, przeglądach prac dyplomowych oraz testach w zakresie przedmiotów teoretycznych. Umocowanie prawne form i sposobu przeprowadzania diagnozy poziomu jakości kształcenia artystycznego na poziomie aktu wykonawczego ustawy, w założeniu prawodawcy znacząco poprawi jakość kształcenia artystycznego, korzystnie wpłynie na rzetelność nadzoru pedagogicznego i umożliwi jego precyzyjne skierowanie na obszary kształcenia, wymagające interwencji tak w zakresie regionalnym, jak i w danej szkole artystycznej.

§ 1 projektowanego rozporządzenia zawiera słowniczek legislacyjny, określający m. in. w pkt 2, które obowiązkowe zajęcia edukacyjne artystyczne rozumie się na potrzeby

rozporządzenia jako „przedmioty teoretyczne”: w zakresie tych zajęć Centrum będzie przeprowadzać test.

§ 2 projektowanego rozporządzenia określa następujące formy badania jakości kształcenia artystycznego, zależne od typu szkoły artystycznej:

1) przesłuchanie muzyczne – dla uczniów szkół muzycznych I stopnia, szkół muzycznych II stopnia, ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia oraz ogólnokształcących szkół muzycznych II stopnia – z wyjątkiem uczniów specjalności lutnictwo;

2) przegląd plastyczny – dla uczniów liceów sztuk plastycznych, z wyjątkiem uczniów specjalizacji lutnictwo artystyczne;

3) przegląd baletowy – dla uczniów ogólnokształcących szkół baletowych i szkół sztuki tańca, zwanych dalej łącznie „szkołami baletowymi”;

4) przegląd odpowiednio prac dyplomowych, recitali dyplomowych lub pokazów dyplomowych, zwany dalej w projekcie „przełgądem prac dyplomowych” – dla uczniów poszczególnych typów policealnych szkół artystycznych i szkół sztuki cyrkowej oraz dla uczniów ogólnokształcących szkół muzycznych II stopnia i szkół muzycznych II stopnia, uczących się w specjalności lutnictwo, a także liceów sztuk plastycznych, uczących się w specjalizacji lutnictwo artystyczne;

5) test w zakresie przedmiotów teoretycznych (dalej „test”) – dla uczniów szkół muzycznych I stopnia, szkół muzycznych II stopnia, ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia oraz ogólnokształcących szkół muzycznych II stopnia, przy czym w danym roku szkolnym Centrum może przeprowadzić badania jakości kształcenia artystycznego w formie testu także w szkole artystycznej innego typu, niż wymienione powyżej, z wyjątkiem szkoły policealnej (ust. 2). Prawodawca dostrzega konieczność stałego monitoringu umiejętności uczniów w zakresie przedmiotów teoretycznych w szkołach dla dzieci i młodzieży o profilu muzycznym, jednakże pozostawia możliwość dokonania oceny postępów w analogicznym zakresie także dla uczniów innych typów szkół, jeżeli wnioski z nadzoru pedagogicznego będą wskazywały na konstruktywna rolę dokonania takiej oceny.

Wszystkie formy badania jakości kształcenia artystycznego określa się jako odbywające się w ramach jednego etapu (§ 3 ust. 1). W dotychczasowym statusie prawnym regulaminy Centrum stanowiły m. in w przypadku przeglądu plastycznego o wieloetapowości badania, co wprowadzało element rywalizacji. Prawodawca uznaje, że podstawową funkcją badania jest

sprawdzanie poziomu nauczania w zakresie określonych zajęć w danym typie szkoły, nie zaś wyłanianie najzdolniejszych uczniów: ten drugi cel spełniają konkursy i zawody wiedzy organizowane przez MKiDN i CEA. Dla prawidłowości przeprowadzenia badania i osiągnięcia jego celów niezbędna jest powszechność i egalitarność uczestnictwa. Z tego względu formy badania będą przeprowadzane na obszarze całego kraju, a objęci zostaną nimi wszyscy uczniowie szkół artystycznych danego typu w ramach określonych dla danego badania (§ 4 ust. 2). Jeżeli w danym roku szkolnym przesłuchaniem lub przeglądem zostanie objęta na tyle wielka grupa uczniów, że sprawne przeprowadzenie badania w jednej szkole dla wszystkich uczniów będzie niemożliwe, dyrektor Centrum, oszacowując wstępnie liczebność tej grupy, powoła w zakresie tego badania więcej niż jedną komisję do jego przeprowadzenia oraz określi obszar kraju objęty badaniem przeprowadzanym przez daną komisję, zwany w projekcie „zasięgiem terytorialnym” (§ 3 ust. 2). W praktyce będzie to oznaczać, że dla danego badania zostanie powołanych kilka komisji do jego przeprowadzenia, działających w zbliżonym czasie w różnych ośrodkach miejskich, które to komisje będą przeprowadzać daną formę badania dla uczniów szkół znajdujących się na terenach sąsiadujących. Powyższym zagadnieniem nie zostaną objęte przeglądy baletowe, ze względu na niewielką sumaryczną liczbę ogólnokształcących szkół baletowych i szkół sztuki tańca.

W § 4 określa się lokalizację przeprowadzania form badania jakości kształcenia artystycznego. W ust. 1 pkt 1 stanowi się, że badanie jakości kształcenia artystycznego w formie przesłuchania muzycznego, przeglądu plastycznego, przeglądu baletowego lub przeglądu prac dyplomowych przeprowadza się w siedzibie szkoły artystycznej, która realizuje zajęcia edukacyjne artystyczne w zakresie objętym badaniem. Szkoła taka posiada zaplecze techniczne niezbędne do prawidłowego przeprowadzenia takiego badania. Wyboru szkoły (lub szkół – w przypadku, gdy zasięg terytorialny badania nie zostanie określony jako ogólnopolski), w której przeprowadzone zostanie badanie, dokonuje dyrektor Centrum. W zakresie testu (ust. 1 pkt 2), jak to już wspomniano powyżej, badanie odbywa się w siedzibie każdej szkoły artystycznej, która jest objęta testem. Jeżeli do przeprowadzenia badania jakości kształcenia artystycznego wyznaczona jest tylko jedna komisja w skali kraju, badaniem przez tę komisję objęci są uczniowie wszystkich szkół artystycznych, podlegający w danym roku szkolnym badaniu w zakresie danych zajęć edukacyjnych artystycznych (ust. 2 pkt 1); jeżeli natomiast dyrektor Centrum zdecydował o przeprowadzeniu danej formy badania w kilku ośrodkach i wyznaczył zasięg terytorialny dla poszczególnych komisji przeprowadzających, badaniem przez daną komisję objęci są uczniowie wszystkich szkół artystycznych znajdujących się w obszarze

określonym w zasięgu terytorialnym, podlegający w danym roku szkolnym badaniu w zakresie danych zajęć edukacyjnych artystycznych (ust. 2 pkt 2).

W § 5-8 określa się zakres merytoryczny i zasięg terytorialny odpowiednio przesłuchania muzycznego, przeglądu plastycznego, przeglądu baletowego i przeglądu prac dyplomowych. Zakres merytoryczny poszczególnych form badania obejmuje:

1) w przypadku przesłuchania muzycznego:

– w ogólnokształcącej szkole muzycznej I stopnia i szkole muzycznej I stopnia oraz w specjalnościach instrumentalistyka, instrumentalistyka jazzowa, wokalistyka i wokalistyka jazzowa ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia i szkoły muzycznej II stopnia – przedmiot główny;

- w specjalności rytmika ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia i szkoły muzycznej II stopnia – naprzemiennie co drugi rok przedmiot główny i improwizację fortepianową;

2) w przypadku przeglądu plastycznego – rysunek, malarstwo i rzeźbę: uczniowie przygotowują pracę w zakresie każdego z tych zajęć;

3) w przypadku przeglądu baletowego – przedmiot główny;

4) w przypadku przeglądu prac dyplomowych – zakres przewidziany dla części praktycznej egzaminu dyplomowego w szkole artystycznej danego typu, czyli:

- w przypadku uczniów – lutników: prezentacja instrumentu muzycznego zbudowanego na podstawie własnego lub innego projektu;

- w przypadku uczniów odpowiednio szkoły sztuki cyrkowej lub szkoły policealnej: wykonanie recitalu dyplomowego, pokazu dyplomowego albo prezentację pracy dyplomowej z dziedziny odpowiedniej specjalności lub specjalizacji artystycznej.

Dobór zakresu badania jakości kształcenia artystycznego w postaci przesłuchań i przeglądów wynika bezpośrednio z ukierunkowania kształcenia w poszczególnych typach szkół artystycznych, a w przypadku szkół o profilu muzycznym – także w ramach poszczególnych specjalności. Wyodrębnienie specyficznych zasad przesłuchania muzycznego dla specjalności rytmika ma na celu funkcję kontrolną w zakresie nauczania podstawowej umiejętności artystycznej właściwej dla tej specjalności – improwizacji fortepianowej. Zajęcia edukacyjne wchodzące w zakres badania w formie przeglądu plastycznego są wspólne dla

wszystkich specjalności i specjalizacji prowadzonych w liceum sztuk plastycznych, toteż stanowią dobrą płaszczyznę do sprawdzania poziomu nauczania w poszczególnych szkołach, nawet realizujących rozbieżne specjalizacje artystyczne.

Badanie jakości kształcenia artystycznego w formie testu, opisane w § 9 projektowanego rozporządzenia, ma na celu sprawdzenie jakości kształcenia artystycznego w zakresie zajęć edukacyjnych artystycznych niezwiązanych bezpośrednio z aktywnością ucznia – sceniczną, estradową, prezentacyjną lub wystawienniczą. Mierzenie jakości nauczania w zakresie tych przedmiotów nie jest możliwe poprzez udział ucznia w przesłuchaniach czy przeglądach, jest jednak niezbędne dla zachowania prawidłowości i kompletności procesu kształcenia. Zajęcia te są zbiorowe, zatem zastosowanie zestandaryzowanego testu jako narzędzia mierzącego jakość ich prowadzenia odzwierciedla potrzeby nadzorcze w tym zakresie. Z tego względu test przeprowadza się każdorazowo w zasięgu ogólnopolskim z użyciem tego samego zestawu zadań testowych, a przeprowadzają go komisje działające w poszczególnych szkołach artystycznych danego typu. Test w zakresie danych zajęć edukacyjnych jest sprawdzany przez jedną komisję, działającą w siedzibie Centrum.

Na test składają się zestawy zadań w zakresie podstawy programowej z danych zajęć edukacyjnych, przygotowywane przez Centrum. Test ma formę pisemną i rozwiązywany jest na gotowych arkuszach, a polecenia do wykonania wraz z ewentualnymi przykładami dźwiękowymi niezbędnymi do rozwiązania danego zadania są prezentowane uczniom z jednolitego dla wszystkich komisji przeprowadzających test nagrania – rejestracji audio, stanowiącej ciągły pojedynczy plik dźwiękowy, utrwalony na nośniku cyfrowym (np. pendrive, płyta CD) lub elektromagnetycznym (np. kasecie MC). Tego rodzaju forma testu zapewnia równe i sprawiedliwe oraz porównywalne warunki przeprowadzenia testu dla wszystkich uczestników, wolne od udziału tzw. czynnika ludzkiego, który mógłby wpłynąć na wynik testu. Arkusz z zadaniami zawiera opisy poszczególnych zadań i miejsce przeznaczone na ich realizację, umieszczone w kolejności identycznej, jak na nagraniu. Ze względu na konieczność ochrony danych osobowych, uczniowie nie podpisują arkuszy testów, jak również na arkuszu nie uwidacznia się danych szkoły. Prawodawca, chcąc zapewnić przeprowadzenie testu w sposób sprawiedliwy i obiektywny, stanowi o zakazie ingerowania w ciągłość nagrania – zatrzymywania, przewijania, ponownego odtwarzania części lub całości, odtwarzania ze zmianą tempa lub dokonywania innych ingerencji. Jednakże jeżeli do takiego działania dojdzie (np. w wyniku oddziaływania siły wyższej – awaria energetyczna, konieczność ewakuacji szkoły lub inne podobne zdarzenia losowe), uprawnia się przewodniczącemu komisji

przeprowadzającej test do podjęcia decyzji o przerwaniu testu i unieważnieniu użytych w nim arkuszy. W razie wystąpienia takiej sytuacji, stanowi się o ponownym przeprowadzeniu testu z użyciem nowego, nieznanego uczniom zestawu zadań, w terminie wyznaczonym przez dyrektora Centrum – na określenie tego terminu dyrektor Centrum ma 14 dni od dnia, w którym przeprowadzano przerwany test. Komisja przeprowadzająca test w danej szkole ma za zadanie dopilnowanie prawidłowości przeprowadzenia testu, w tym zabezpieczenie zestawów testowych przed nieuprawnionym ujawnieniem w szkole oraz przeprowadzenie w razie potrzeby procedury wstrzymania testu.

W § 10 określa się przepisy dotyczące powoływania i składu komisji działających w zakresie badania jakości kształcenia artystycznego. Przyjmuje się, że dyrektor Centrum powołuje komisje (ust. 1 i 5) oraz wyznacza ich przewodniczących (ust. 7). Do przeprowadzenia testu powoływane będą dwa rodzaje komisji – pierwszy, opisany w ust. 1 pkt 3, bezpośrednio przeprowadza test w szkole artystycznej, drugi, opisany w ust. 5, działający w siedzibie Centrum, ocenia wyniki testu. Do udziału w komisjach uprawnia się:

- nauczycieli szkół artystycznych – w przypadku wszystkich komisji;
- nauczycieli akademickich uczelni artystycznych – w przypadku komisji przeprowadzającej badanie jakości kształcenia artystycznego w formie przesłuchania muzycznego, przeglądu plastycznego, przeglądu baletowego lub przeglądu prac dyplomowych oraz komisji sprawdzającej test;
- artystów o uznanym dorobku artystycznym w zakresie właściwym dla danego zawodu szkolnictwa artystycznego – w przypadku komisji przeprowadzającej przesłuchanie muzyczne lub przegląd baletowy.

Z uwagi na zapewnienie bezstronności badania, do udziału w pracach komisji przeprowadzającej przesłuchanie muzyczne, przegląd plastyczny, przegląd baletowy lub przegląd prac dyplomowych, nie może być powołany:

- nauczyciel szkoły artystycznej, którego uczeń bierze udział w badaniu, przeprowadzonym w danej szkole (ust. 2). Oznacza to, że jeżeli dyrektor Centrum dla danej formy badania określił zasięg terytorialny, to nauczyciel, którego uczeń jest objęty badaniem, może wchodzić w skład komisji działającej w innym zasięgu terytorialnym, byleby tylko nie oceniał własnego ucznia;

- nauczyciel szkoły artystycznej lub nauczyciel akademicki uczelni artystycznej, którego miejsce pracy znajduje się w zasięgu terytorialnym określonym dla danego badania (ust. 3). Oznacza to, że ten nauczyciel może wchodzić w skład komisji przeprowadzającej daną formę badania poza zasięgiem terytorialnym, w którym położone jest jego miejsce pracy.

Bezstronność w przypadku komisji przeprowadzającej test zapewniona jest przez wykluczenie z prac tej komisji nauczycieli szkoły, w której przeprowadzany jest test (ust. 4).

Od nauczycieli oraz nauczycieli akademickich, biorących udział w pracach komisji, wymaga się posiadania kwalifikacji do prowadzenia odpowiednio zajęć edukacyjnych artystycznych w szkole artystycznej lub zajęć dydaktycznych w wyższej uczelni artystycznej, w zakresie zgodnym z zakresem objętym danym badaniem jakości kształcenia artystycznego (ust. 6). Przepis ten ma gwarantować kompetencje kadry przeprowadzającej badanie. Z powyższej regulacji wyłącza się członków komisji przeprowadzającej test, ponieważ jej charakter działania jest wyłącznie kontrolny. Dla zachowania reprezentatywności badania oraz sprawnego jego przebiegu, dla komisji przeprowadzających przesłuchania i przeglądy oraz komisji sprawdzającej testy ustanawia się obsadę co najmniej pięcioosobową, a dla komisji przeprowadzającej testy – ściśle dwuosobową (ust. 7).

Przepis § 11 dopuszcza udział w badaniu w charakterze obserwatorów przedstawicieli ministra oraz Centrum.

W § 12 określa się zadania komisji w zakresie oceniania, stanowiąc, że:

- w przypadku przesłuchania muzycznego i przeglądu baletowego – komisja ocenia program artystyczny przygotowany przez ucznia (ust. 1);
- w przypadku przeglądu plastycznego – prace przygotowane przez ucznia (ust. 2 pkt 1);
- w przypadku przeglądu prac dyplomowych – odpowiednio program artystyczny zaprezentowany przez ucznia lub prace przygotowane przez ucznia, w zależności od typu szkoły artystycznej, do której uczeń uczęszcza (ust. 2 pkt 2);
- w przypadku testu – zadania rozwiązane przez ucznia na arkuszu, wchodzącym w skład zestawu zadań testu (ust. 3).

W § 13 zobowiązuje się komisję przeprowadzającą badanie jakości kształcenia artystycznego do sporządzenia protokołu z przeprowadzenia danego etapu badania oraz określa jego zawartość. Protokół powinien zawierać w szczególności (ust. 1):

- 1) określenie formy badania;
- 2) określenie zajęć edukacyjnych, w zakresie których przeprowadzono badanie;
- 3) określenie zakresu terytorialnego;
- 4) listę szkół, których uczniowie wzięli udział w badaniu jakości kształcenia artystycznego;
- 5) łączną liczbę uczniów objętych badaniem w danej szkole artystycznej;
- 6) łączną liczbę uczniów danej szkoły artystycznej, uczestniczących w danym badaniu;
- 7) skład komisji;
- 8) kryteria oceny;
- 9) wykaz uczestników wraz z uzyskanymi ocenami;
- 10) opisową zbiorczą ocenę poziomu osiągnięcia przez uczniów efektów kształcenia artystycznego;
- 11) w przypadku przerwania testu – opis przyczyn wstrzymania przeprowadzenia testu.

Ponieważ komisja przeprowadzająca test nie dokonuje jego sprawdzenia, w protokole przez nią sporządzonym nie wprowadza się informacji o kryteriach oceny, ocenach uzyskanych przez uczestników oraz o zbiorczej ocenie osiągniętego przez uczestników testu poziomu kształcenia w zakresie zajęć objętych testem (ust. 2).

Protokoły zostają podpisane przez członków komisji (ust. 3) oraz przekazane dyrektorowi Centrum (ust. 4). Na ich podstawie Centrum dokonuje finalnego stwierdzenia poziomu osiągania przez uczniów efektów kształcenia w zakresie poszczególnych zawodów kształcenia artystycznego, specjalności lub specjalizacji, zawartego w corocznych raportach wraz z wnioskami i rekomendacjami (ust. 5). Raporty, wnioski i rekomendacje zostają przekazane ministrowi, a na ich podstawie urząd obsługujący ministra ustala wytyczne dla nadzoru pedagogicznego.

W przepisach przejściowych prawodawca określa, że:

- do czasu wydania przepisów na podstawie art. 46a ustawy – Prawo oświatowe, badanie jakości kształcenia artystycznego ma na celu ocenę poziomu osiągania przez uczniów efektów kształcenia artystycznego, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 53 ust. 5 i art.

47 ust. 1 pkt 2 tej ustawy (§ 14). Jest to niezbędne ze względu na to, że przepisy art. 46a ustawy – Prawo oświatowe wchodzi w życie w dniu 1 września 2019 r., a nie powinno to wstrzymywać możliwości przeprowadzania badania jakości kształcenia artystycznego;

- uczniowie typów szkół powołanych na podstawie przepisów ustawy o systemie oświaty, a obecnie podlegających wygaszeniu lub przekształceniu – dotychczasowej ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych oraz dotychczasowego liceum plastycznego – uczestniczą w ramach form badania jakości kształcenia artystycznego w przeglądach plastycznych, do czasu, w którym funkcjonują te szkoły lub klasy tych szkół, prowadzone w liceum sztuk plastycznych (§ 15), na zasadach określonych w projektowanym rozporządzeniu;

- do form badania jakości kształcenia artystycznego, ogłoszonych i niezakończonych przed wejściem w życie projektowanego rozporządzenia, stosuje się przepisy dotychczasowe (§ 16), a w szczególności regulacje ogłoszone przez Centrum na podstawie rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 4 października 2011 r. w sprawie organizacji oraz zasad przeprowadzania konkursów, turniejów i olimpiad dla uczniów publicznych szkół artystycznych (Dz. U. Nr 224, poz. 1346).

Proponuje się, aby rozporządzenie weszło w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny.

Rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Przedmiot regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji lub uzgodnienia.

Rozporządzenie nie ma wpływu na działalność mikroprzedsiębiorstw, małych i średnich przedsiębiorstw.

Jednocześnie należy wskazać, że nie ma możliwości podjęcia alternatywnych w stosunku do projektowanego rozporządzenia środków umożliwiających osiągnięcie zamierzonego celu.